

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Кафедра політології та соціології

Назва дисципліни	Соціологія
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисциплін	3кредити /90 годин
Викладач	Доц. Опанасюк Т.А.
Профайл викладача на сайті кафедри	http://fipmv.rv.ua/index.php/kafedry/kafedra-politolozii-i-sotsiolozii
Е-mail викладача:	tetiana.opanasiuk@rshu.edu.ua
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: щовівторка, з 11.00 до 12.20 год. (2 акад.год) Онлайн- консультації: щопонеділка та щосереди, з 18 до 20 год.

1. Анотація до дисципліни

Вивчення курсу “Соціологія” має за мету формування у студентів базових теоретичних знань, які дозволяють сформуванню уявлення щодо природи суспільства як соціальної системи та навичок здійснення відбору необхідних методів для проведення опитувань і аналізу одержаної інформації, вміння працювати з різними джерелами інформації, навичок індивідуальної та групової роботи при засвоєнні учбового матеріалу, вміння аргументовано відстоювати свою позицію. Таким чином, вивчення цього курсу допоможе сформувати у майбутніх фахівців соціологічне мислення та культуру.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань: 01 Освіта	Вибіркова	
Модулів: 2	Напрямок підготовки	Рік підготовки:	

Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат/презентація Загальна кількість годин: 90	014 Середня освіта. Біологія	4-й	4-й
		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекції:	
		20 год.	8 год.
		Практичні:	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота:	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: -	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 5,6 год.	Освітній ступінь: бакалавр	Вид контролю: залік	

Передумови

Ефективність засвоєння змісту дисципліни “Соціологія” значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: “Філософія”, “Історія України”, “Психологія”.

Мета та завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни “Соціологія” є формування у студентів належного рівня системи знань про основні поняття соціології, історію її становлення у світі та в Україні; усвідомлення сутності соціального життя та соціальної культури суспільства, опанування методики сучасного соціологічного аналізу суспільних відносин.

Вивчення даної дисципліни допоможе сформувати у здобувача освіти наступні загальні компетентності:

ЗК07 здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК08 здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

ЗК09 здатність працювати як самостійно, так і в команді.

Очікувані результати навчання

Згідно ОП студенти після освоєння даної дисципліни мають досягти наступних **результатів навчання:**

ПР21 формувати в учнів основи цілісної природничо-наукової картини світу через міжпредметні зв'язки з фізикою, хімією, географією, відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство» в середній школі.

ПР22 самостійно організовувати процес навчання упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності.

ПР23 уміти зрозуміло і недвозначно донести власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПР24 застосовувати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує врахування нових підходів та прогнозування.

ПР25 ефективно взаємодіяти одноосібно, у складі команди, в мультидисциплінарному оточенні, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.

2. Дидактична карта дисципліни

Тема заняття, кількість годин	Форма діяльності	Методи навчання і оцінювання	Оцінювання аудиторної роботи	Завдання самост. і домаш. роботи, години	Л-ра, інформац. ресурси	Оцінювання самост. і домашньої роботи	Термін виконання самост. роботи
Модуль 1. Загальна теорія та історія розвитку соціології							
<i>Змістовий модуль 1.</i> 1. Соціологія як наука про суспільство	лекц практич	МН1 МН3 МН4 МО6	7 б.	Термінологічний словник (всім) Реферат	1-9	Термінологічний словник по всіх темах – 10 балів;	Термінологічний словник – в кінці вивчення курсу;
2. Історія розвитку соціології	лекц практич	МН1 МН3 МН6 МО4 МО6	-	Термінологічний словник (всім) Реферат	1-12	Реферат – 5 балів; Презентація на задану тематику – 5 балів;	Всі решта завдань на кожну відповідну тему практичного заняття
<i>Змістовий модуль 2.</i> 3. Суспільство як соціальна система	лекц практич	МН1 МН3 МН6 МО6 МО7	7 б.	Термінологічний словник (всім) Реферат /презентація (на вибір)	1,5, 9	Відеороли	

4. Базові компоненти соціального життя	лекц прак тич	МН1 МН3 МН6 МО2 МО4 МО7	-	Термінологічний словник (всім) Реферат	1-9	к – 10 б. Підсумкове по кожному модулю тестування – по 10 б.
5. Соціальна структура суспільства	лекц прак тич	МН1 МН3 МН4 МН6 МО2 МО4 МО5 МО6	7 б.	Термінологічний словник (всім) Розв'язання формул Реферат Брейн ринг	1-9, 23-29	
Модуль 2. Спеціальні і галузеві соціологічні теорії						
<i>Змістовий модуль 3.</i>						
6. Соціологія особистості	лекц	МН1 МН2 МН3	-	Термінологічний словник (всім)	1-10	
7. Соціологія праці і трудових відносин	лекц	МН1 МН3 МН4	7б.	Термінологічний словник (всім)	1- 9, 19-22	
8. Соціологія сім'ї	лекц	МН1 МН3		Термінологічний словник (всім) Реферат	3, 6, 8-10	
<i>Змістовий модуль 4.</i>						
9. Соціологічні дослідження принципи організації і проведення	лекц прак тич	МН1 МН2 МН3 МН7 МО2 МО5	7 б.	Термінологічний словник (всім) Презентація ІНДЗ	1-9, 14,15	
10. Методи соціологічних досліджень	лекц прак тич	МН1 МН3 МО5	-	Термінологічний словник (всім) Презентація ІНДЗ	23, 24	

Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

Методи оцінювання результатів навчання

- МО1 –екзамени;
- МО2 –усне або письмове опитування
- МО3 - колоквіум,
- МО4 –тестування;
- МО5 – командні проєкти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
- МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
- МО10 –залік

3. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Технічне й програмне забезпечення /обладнання ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та під час опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль);
- розв'язування юридичних ситуаційних задачок.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності.

4. Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладач діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Здобувачам вищої освіти на першому вступному занятті зазначається система вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводяться до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи

іншими мобільними пристроями під час заняття без необхідності; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Політика доброчесності

Студенти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу, повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, перевірка завдання для самостійної роботи.

Форма контролю: залік

Критерії оцінювання. Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре	
74-81	C	Добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок		
64-73	D	Задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	задовільно	
60-63	E	Достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка за ІНДЗ; підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни “Соціологія”

Поточне тестування та самостійна робота										Самостійне завдання/ ІНДЗ	Підсумкове модульне тестування	Сума
Зміст. модуль 1		Змістовий модуль 2								10+5+10+10=35	15*2=30	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
7	-	7	-	7	-	-	7	7	-			

Рекомендована література

1. Барвінський А. Соціологія. Курс лекцій. – К., 2015. 340с.
2. Білоус В. Соціологія у визначеннях, поняттях, схемах, таблицях. – К., 2012. 279 с.
3. Вербець В.В., Субот О.А., Христюк Т.А. Соціологія. – К, 2009. 567 с.
4. Кузьменко Т. Соціологія. – К., 2010. 476 с.
5. Лукашевич М., Туленков М. Соціологія. Базовий курс.– К. 2006. 279с.
6. Соціологія: короткий соціологічний словник / Під ред. Воловича В.І. – К., 1998. 654 с.
7. Соціологія / Під ред. Городяненка В.Г. – К., 2017. 356 с.
8. Соціологія: Підручник /За загальною редакцією С. Макеєва. – К., 2018. 377 с.
9. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій. – Львів, 2005. 269 с.

Додаткова:

10. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології від античності до початку ХХ століття. – К., 1996. 456 с.
11. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття. – К., 1996. 226 с.
12. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М., 1993. 158 с.
13. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Курс лекцій. – К., 1996. 201 с.
14. Вербець В. Методологія та методика соціологічних досліджень.- Острог, 2001.175 с.
15. *Філософська і соціологічна думка.*
16. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг.*
17. *Социс.*
18. *Практична психологія та соціальна робота.*
19. *ВМУ. Серія 18. Политология и социология.*
20. *Общественные науки и современность.*
21. *Социально-гуманитарные знания.*

Інформаційні ресурси:

22. ukrstat.gov.ua – Держкомстат України
23. sau.kiev.ua/literature.html – Соціологічна асоціація України
24. i-soc.com.ua – Інститут соціології НАН України
25. kiis.com.ua – Київський міжнародний інститут соціології
26. rasumkov.org.ua – Центр досліджень Разумкова
27. dif.org.ua – Фонд «Демократичні ініціативи»
28. socis.kiev.ua – Центр соціальних та маркетингових досліджень «Соціс»
29. isras.ru – Інститут соціології РАН